19/01/2021

Στην Ολομέλεια η επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης

/ Επικαιρότητα

«Το νομοθέτημα αυτό συνοδεύεται από την ομόθυμη στήριξη των πολιτικών δυνάμεων του εθνικού κοινοβουλίου. Κατά συνέπεια, νομίζω ότι η στιγμή έχει στοιχείο ιστορικότητας και θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τα κόμματα για τη συνεργασία», είπε ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας, ανοίγοντας τη συζήτηση του νομοσχεδίου για την επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στο Ιόνιο.

Η Ολομέλεια αποφάσισε να διαθέσει δύο συνεδριάσεις, σήμερα Τρίτη και αύριο Τετάρτη, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου για τον «καθορισμό του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και των Ιονίων Νήσων μέχρι το Ακρωτήριο Ταίναρο της Πελοποννήσου».

Ο αρχικός σχεδιασμός ήταν να διατεθεί μια ημέρα συνεδρίασης, καθώς όμως έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να λάβουν το λόγο, αρκετοί βουλευτές, αποφασίστηκε να δοθεί μια ακόμη ημέρα για το νομοσχέδιο. Στη δε αυριανή συνεδρίαση αναμένεται να λάβει τον λόγο ο πρωθυπουργός και οι πολιτικοί αρχηγοί.

Με την έναρξη της συνεδρίασης, έλαβε τον λόγο ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας. «Είναι ιδιαίτερη τιμή για εμένα, εξ ονόματος της κυβέρνησης Μητσοτάκη, να εισηγούμαι στο εθνικό κοινοβούλιο το παρόν νομοθέτημα. Είναι, όπως γνωρίζετε, η πρώτη επέκταση του εθνικού χώρου από το 1947, πρόκειται για μια έκταση 10.079 τετραγωνικών χιλιομέτρων και αν προσθέσει κανείς το κλείσιμο των κόλπων, υπερβαίνει τα 13.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Αν λάβει κανείς υπόψη ότι το σύνολο της χώρας είναι περί τα 135.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, αντιλαμβάνεται και το μέγεθος της έκτασης αυτής. Επίσης, είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι, όπως με τον πιο καθαρό τρόπο αναδείχθηκε στην επιτροπή, το νομοθέτημα αυτό συνοδεύεται από την ομόθυμη στήριξη των πολιτικών δυνάμεων του εθνικού κοινοβουλίου. Κατά συνέπεια, νομίζω ότι η στιγμή έχει στοιχείο ιστορικότητας και θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τα κόμματα για τη συνεργασία», τόνισε ο υπουργός Εξωτερικών.

Με το νομοσχέδιο η Ελλάδα επεκτείνει την αιγιαλίτιδα ζώνη στα 12 ναυτικά μίλια, στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου Πελάγους και των Ιονίων Νήσων ως το Ακρωτήριο Ταίναρο στην Πελοπόννησο.

Η επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης γίνεται κατ’ εφαρμογή του άρθρου 27 του Συντάγματος, καθόσον αφορά μεταβολή στα όρια της Επικρατείας, για την οποία απαιτείται νόμος που ψηφίζεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των Βουλευτών.

Ο καθορισμός του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης στο Ιόνιο θεμελιώνεται στη σύμβαση του δικαίου της θάλασσας και στο άρθρο 3 αυτής που ορίζει ότι κάθε παράκτιο κράτος έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να επεκτείνει τα χωρικά του ύδατα μέχρι και τα 12 ναυτικά μίλια. Του νομοσχεδίου προηγήθηκε η έκδοση και θέση σε ισχύ Προεδρικού Διατάγματος, με το οποίο κλείνουν οι θαλάσσιοι κόλποι και χαράσσονται ευθείες γραμμές βάσης.

Όπως σημειώνεται στο άρθρο 1 του σχεδίου νόμου, η Ελληνική Δημοκρατία επιφυλάσσεται για την άσκηση και στις λοιπές περιοχές της Επικράτειας της, των αντίστοιχων δικαιωμάτων της, όπως αυτά απορρέουν από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Στην ανωτέρω περιοχή το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης μετά του υπερκείμενου εναέριου χώρου καθορίζεται στα 12 ναυτικά μίλια και υπολογίζεται από τις γραμμές βάσης των ακτών.

Η απόφαση της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας για την επέκταση στα 12 μίλια στο Ιόνιο ανακοινώθηκε από τον πρωθυπουργό τον περασμένο Αύγουστο στη Βουλή και εισάγεται σήμερα στην Ολομέλεια, ως η τελική πράξη της διευθέτησης εκκρεμοτήτων στην περιοχή, μετά και την πρόσφατη συμφωνία οριοθέτησης θαλασσίων ζωνών, που υπεγράφη ανάμεσα στον Υπουργό Εξωτερικών Νίκο Δένδια και τον Ιταλό ομόλογο του. Γι΄αυτό και η κυβέρνηση δηλώνει ότι η χρονική στιγμή είναι η πλέον κατάλληλη. Η κυβερνητική πλειοψηφία υπογραμμίζει ότι σήμερα οι συνθήκες που επικρατούν στη “γειτονιά” είναι εντελώς διαφορετικές από τις συνθήκες που επικρατούσαν τρία χρόνια νωρίτερα, όταν δηλαδή ο Νίκος Κοτζιάς, αποχωρώντας από το υπουργείο Εξωτερικών, ανακοίνωνε την προετοιμασία Προεδρικού Διατάγματος για την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια στο Ιόνιο.

«Δεν είναι μόνο ο τουρκικός αναθεωρητισμός και το παράνομο τουρκολυβικό μνημόνιο, αλλά και τα βήματα που έχει κάνει η ελληνική εξωτερική πολιτική, όπως οι συμφωνίες με την Ιταλία και την Αίγυπτο. Ιδίως η συμφωνία με την Ιταλία ήταν ο καταλύτης για την επέκταση των χωρικών υδάτων στο Ιόνιο», σημειώνει η κυβερνητική πλειοψηφία για τη χρονική στιγμή και υπογραμμίζει ότι η Ελλάδα για πρώτη φορά, επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 ναυτικά μίλια σε ένα σημαντικό κομμάτι του θαλάσσιου χώρου της.

Ο υπουργός Εξωτερικών έχει δηλώσει ότι το επόμενο βήμα θα είναι η επέκταση της αιγιαλίτιδας και νοτίως της Κρήτης και μάλιστα σε φάση προετοιμασίας βρίσκονται και οι σχετικές μελέτες.

Υπέρ της αρχής του νομοσχεδίου τάχθηκαν όλα τα κόμματα, με εξαίρεση το ΚΚΕ που δήλωσε “παρών” και που πάντως, επίσης δεν καταψήφισε.

Αναλυτικά, οι θέσεις των κομμάτων, όπως αυτές έχουν διατυπωθεί από τους εισηγητές τους, στη συζήτηση που προηγήθηκε στην Επιτροπή έχουν ως ακολούθως:

Νέα Δημοκρατία

«Η Ελλάδα είναι μια χώρα που κινείται σταθερά σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Στην παρούσα φάση, η κυβέρνηση της ΝΔ, ύστερα από την οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών με την Ιταλία και τη συνεννόηση για προσφυγή στο διεθνές δικαστήριο με την Αλβανία και την οριοθέτηση των μεταξύ μας θαλασσίων ζωνών, προχωρά στην επέκταση των χωρικών υδάτων στη συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου ως και το Ταίναρο της Πελοποννήσου. Η χώρα μας, όμως, διατηρεί στο ακέραιο το δικαίωμα της να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα και σε άλλες περιοχές όπως και όταν το κρίνει ωφέλιμο για τα εθνικά μας συμφέροντα», έχει επισημάνει ο εισηγητής της ΝΔ Τάσος Χατζηβασιλείου και έχει υπογραμμίζει ότι «σήμερα, η κυβέρνηση στέλνει ένα ξεκάθαρο μήνυμα κυρίως σε εκείνους που με απειλές και προκλήσεις προσπαθούν ανεπιτυχώς να εκφοβίσουν την Ελλάδα: Η χώρα μας επιφυλάσσεται να ασκήσει το μονομερές της δικαίωμα επέκτασης της αιγιαλίτιδας ζώνης όπου και όταν εκείνη το αποφασίσει».

ΣΥΡΙΖΑ

«Χαιρετίζουμε την προσχώρηση της Νέας Δημοκρατίας σε μία στρατηγική επιλογή της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, την οποία είχε λοιδορήσει και την οποία είχε καταγγείλει», ανέφερε ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ Γιώργος Κατρούγκαλος που δεν σταμάτησε σε καμία από τις συνεδριάσεις της επιτροπής Εξωτερικών και ‘Αμυνας να αναφέρεται στις καταγγελτικές δηλώσεις που είχαν κάνει στελέχη της ΝΔ όταν ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε γνωστή την επιλογή του για την επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στο Ιόνιο. Ο ΣΥΡΙΖΑ κατηγόρησε την κυβέρνηση για κενό στρατηγικής που «φαίνεται ανάγλυφα, στην μη ανάλογη επέκταση των χωρικών υδάτων νότια και ανατολικά της Κρήτης». Κατά την επεξεργασία του σχεδίου νόμου, στην επιτροπή της Βουλής, τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ όσο και άλλα κόμματα εξέφρασαν σοβαρές επιφυλάξεις για το άρθρο 4 που αναφέρεται στην αλιεία διότι «αόριστα αναφέρεται ότι θα επιτραπεί σε προσωρινή βάση η εξαίρεση από τους γενικούς κανόνες που ισχύουν για τους Ιταλούς αλιείς σε σχέση με τους αλιείς των άλλων χωρών της ΕΕ» χωρίς τον κανόνα της αμοιβαιότητας και ζήτησε να περιοριστεί το εύρος της εξαίρεσης.

Κίνημα Αλλαγής

Θετικά τοποθετήθηκε στο σχέδιο νόμου, ο ειδικός αγορητής του Κινήματος Αλλαγής Ανδρέας Λοβέρδος που αναγνώρισε ότι υπάρχουν νέα δεδομένα για την τμηματική επέκταση της αιγιαλίτιδας στο Ιόνιο, χωρίς όμως να παραλείψει να επισημάνει ότι πλέον πάμε σε μεταβολή της πολιτικής την οποία ακολούθησε η Ελλάδα εδώ και δεκαετίες, δηλαδή την πολιτική “επέκταση ή παντού ή πουθενά”.

Ο εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής είπε ότι η κυβέρνηση θα έπρεπε να προχωρήσει σε επέκταση και στην περιοχή «κάτω από το Ταίναρο και έως τα δυτικά της Κρήτης και έως τα νότια της Κρήτης, έως εκεί που ξεκινά η συμφωνία της Ελλάδας με την Αίγυπτο», γιατί η Ελλάδα μπορεί να δυσκολευθεί να προχωρήσει αργότερα, και να θεωρηθεί ότι δυναμιτίζει τις διερευνητικές με την Τουρκία.

ΚΚΕ

Το ΚΚΕ ψήφισε “παρών” στο σχέδιο νόμου και ο ειδικός αγορητής Γιώργος Μαρίνος επισήμανε ότι υπάρχει μείζον θέμα για τρία ζητήματα: πρώτον, η Κυβέρνηση δεν ενημέρωσε τα κόμματα για τη μεθοδολογία και τους σχετικούς χάρτες που αφορούν τις γεωγραφικές συντεταγμένες, που περιλαμβάνει το Προεδρικό Διάταγμα 107/2020, περί κλεισίματος κόλπων και χάραξης ευθείων γραμμών βάσης στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και των Ιονίων Νήσων μέχρι το Ακρωτήριο Ταίναρο της Πελοποννήσου. Ιδιαίτερα, είχε υποχρέωση να ενημερώσει για τη μεθοδολογία, που αφορά την Κέρκυρα και τα άλλα Ιόνια νησιά, που συνορεύουν με την Αλβανία. Δεύτερον, η κυβέρνηση οφείλει να ενημερώσει τι έχει συμφωνηθεί με την Αλβανία για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών και τη διαμόρφωση συνυποσχετικού και προσφυγής στο Δικαστήριο της Χάγης. Τέλος, τίθεται ζήτημα μειωμένης επήρειας των Διαπόντιων Νησιών και των Στροφάδων και την παραχώρηση δικαιώματος στον ιταλικό αλιευτικό στόλο να ψαρεύει στην ελληνική αιγιαλίτιδα ζώνη. Το κατεξοχήν πάντως πολιτικό πλαίσιο στο οποίο κινείται η θέση του ΚΚΕ είναι πως η επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης, όπως και η οριοθέτηση των άλλων θαλάσσιων ζωνών, της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης, είναι μέρος της πολιτικής που υπηρετεί τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ, των ΗΠΑ και της ΕΕ, τις ενεργειακές και άλλες στοχεύσεις τους στον ανταγωνισμό.

Ελληνική Λύση

«Μερικώς θετική εξέλιξη», χαρακτήρισε ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης Αντώνης Μυλωνάκης την επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης στο Ιόνιο. “Η Ελληνική Λύση, επί της αρχής, θα στηρίξει το νομοσχέδιο. Δεν είναι δυνατόν κανένα κόμμα, καμία πολιτική δύναμη, να αμφισβητήσει, έστω και τη μερική αυτή επέκταση της αιγιαλίτιδας ζώνης από τα 6 στα 12 ναυτικά μίλια, παρόλα τα λάθη, τα οποία επισημάναμε”, είπε ο βουλευτής της Ελληνικής Λύσης.

Επέκρινε όμως την κυβέρνηση διότι: πρώτον, με τη συμφωνία με την Ιταλία, προέβη στη μερική οριοθέτηση ΑΟΖ με μειωμένη επήρεια στις Στροφάδες και Διαπόντιους Νήσους. Δεύτερον, προχωράει σε τμηματική επέκταση της

αιγιαλίτιδας αλλά «η Ελλάδα είναι μία και αδιαίρετη, και συνεπώς δεν γίνεται να προβαίνει σε νόμο που οριοθετεί ΑΟΖ και αιγιαλίτιδα ζώνη για ένα κομμάτι μόνο». Επίσης εξέφρασε τη διαφωνία του για το άρθρο 4, γιατί «από τη στιγμή που κάποιοι, μπορούν να μπουν μέσα στην εθνική κυριαρχία και να ψαρεύουν, έπρεπε να είχαμε και εμείς το δικαίωμα, σαν χώρα, να κάνουμε το ίδιο».

ΜέΡΑ25

«Η θέση μας είναι απρόθυμα θετική», δήλωσε η ειδική αγορήτρια του ΜέΡΑ25 Σοφία Σακοράφα. «Η επέκταση της αιγιαλίτιδας στο Ιόνιο αναδεικνύει την πολιτική αδυναμία της κυβέρνησης, αφού η επέκταση αφορά μόνο στη δυτική πλευρά της χώρας. Δεν περιλαμβάνει την Κρήτη, δεν περιλαμβάνει τα νησιά μας, πλην αυτών του Ιονίου, δεν περιλαμβάνει καν τη χερσαία ακτογραμμή μας από το Ταίναρο και πέρα», είπε η βουλευτής. Το ΜέΡΑ 25 επισημαίνει για το άρθρο 4 ότι «κατοχυρώνεται νομοθετικά μία εκ των προτέρων αδιάκριτη παραχώρηση στην άσκηση της εθνικής κυριαρχίας μας και μάλιστα χωρίς να υπάρχει καμία υποχρέωση μας για αυτό, ακόμη περισσότερο παρακάμπτοντας και τη βασική αρχή των διεθνών σχέσεων την αρχή δηλαδή της αμοιβαιότητας».

Οι Διερευνητικές

Καθώς λίγες ημέρες απομένουν για την έναρξη του νέου γύρου των διερευνητικών επαφών Ελλάδας-Τουρκίας, το ζήτημα των συνομιλιών αναμένεται να απασχολήσει μεγάλο μέρος της συζήτησης που θα γίνει στη Βουλή.

Ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας δεν σταματάει να επαναλαμβάνει ότι η Ελλάδα είναι έτοιμη να συμμετάσχει σε έναν εποικοδομητικό διάλογο με την Τουρκία μόνο για ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδα. «Η διεθνής σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας είναι τμήμα του εσωτερικού ελληνικού δικαίου. Είναι όμως και τμήμα του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Την έχει κυρώσει αυτοτελώς και η ΕΕ.. Η Ελλάδα, σε οποιαδήποτε συζήτηση με οποιαδήποτε χώρα, δεσμεύεται από το ευρωπαϊκό κεκτημένο, και δεσμεύεται και η ΕΕ, από το ευρωπαϊκό κεκτημένο» έχει επισημάνει ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας. Αυτά και μετά την πρόσφατη ήττα που υπέστη η Τουρκία στον ΟΗΕ που είδε να πέφτει στο κενό η προσπάθεια της να υπονομεύσει τη σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Στην επιτροπή Εξωτερικών και Εθνικής ‘Αμυνας της Βουλής, τα κόμματα, δια των εισηγητών τους, τοποθετήθηκαν για τις διερευνητικές ως εξής:

«Η Ελλάδα ήταν και παραμένει προσηλωμένη στην ανάγκη συνεννόησης με την Τουρκία. Την καλούμε, λοιπόν, να κινηθεί με στόχο την οικοδόμηση της αναγκαίας εμπιστοσύνης μακριά από προκλήσεις και απειλή βίας. Την καλούμε να δείξει καλή

πίστη», δήλωσε η ΝΔ και υπογράμμισε ότι «στόχος μας παραμένει η επίτευξη συμφωνίας για τον καθορισμό ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδας, διαφορετικά η διεθνής δικαιοσύνη να δώσει τη λύση. Η Ελλάδα πάντως δεν φοβάται να συζητήσει με την Τουρκία το ζήτημα της οριοθέτησης. Έχει τα επιχειρήματά της τα οποία εκπορεύονται από το διεθνές δίκαιο και μόνον». Η Νέα Δημοκρατία τονίζει ότι η Ελλάδα θα προσέλθει στον επόμενο γύρο με αυτοπεποίθηση και με ορθή επιχειρηματολογία, αλλά και με ισχυρές διεθνείς συμμαχίες. «Η θέση είναι ξεκάθαρη. Συζήτηση περί ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδας. Κι αν δεν έχουμε Συμφωνία, τότε από κοινού προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο», ανέφερε ο εισηγητής της ΝΔ.

Πίστη στο διάλογο ως «μοναδικό μέσο επίλυσης της μιας και μοναδικής διαφοράς που μπορεί να φτάσει στη Χάγη», δηλώνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Προϋπόθεση για την ποιότητα αυτού του διαλόγου είναι αφενός να έχει ως βάση το Διεθνές Δίκαιο και όχι την προβολή ισχύος που επιχειρεί η Τουρκία. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει δηλώσει ότι στηρίζει τις διερευνητικές «χωρίς κηδεμόνες και πιέσεις από οποιαδήποτε πλευρά», διερευνητικές που «δεν θα έχουν διευρυμένη ατζέντα, όπως επιδιώκει παγίως η ‘Αγκυρα», «που θα συνεχίσουν από εκεί που σταμάτησαν το 2016 με ευθύνη της Τουρκίας» και «όπου βήμα-βήμα θα προσπαθήσουμε να προχωρήσουμε, όσο γίνεται, ενεργά τις δικές μας θέσεις. Προς την κατεύθυνση μιας έντιμης συμφωνίας».

Θετική, χαρακτηρίζει το Κίνημα Αλλαγής την επανέναρξη των διερευνητικών, αλλά, όπως είπε και ο Ανδρέας Λοβέρδος στην επιτροπή, η εμπειρία από τη στάση της Τουρκίας δεν επιτρέπει προσδοκίες για ένα πολύ θετικό αποτέλεσμα και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η διευρυμένη ατζέντα που επιδιώκει η ‘Αγκυρα.

Το ΚΚΕ έχει εκφράσει την έντονη ανησυχία του για τις εξελίξεις στην περιοχή και την πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Εκτιμά ότι θα συνυπάρξει η ένταση, η όξυνση με την προσπάθεια μιας συμβιβαστικής λύσης και μιλάει για προσπάθεια ωραιοποίησης των διερευνητικών συνομιλιών, παρά τη διευρυμένη ατζέντα που επιδιώκει να βάλει στο τραπέζι η Τουρκία.

Την άποψη ότι δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για την έναρξη των διερευνητικών με την Τουρκία, δεδομένων των συνεχών προκλήσεων και της ατζέντας που επιδιώκει η γειτονική χώρας, έχει διατυπώσει η Ελληνική Λύση.

Προβληματισμό για το ενδεχόμενο συνυποσχετικών με τις γειτονικές χώρες, διότι «η διατύπωση του συνυποσχετικού είναι αυτή που θα βάλει τις βάσεις και για την κρίση του διεθνούς δικαστηρίου», δηλώνει το ΜέΡΑ25 που σημειώνει ότι δεν προέχουν τα κέρδη των εταιρειών εξόρυξης φυσικού αερίου αλλά το κέρδος του

ελληνικού λαού και το φυσικό περιβάλλον.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ